

מסורת הש"ס

א) קדושין נ"ג, ב) (ג) (ב) קטל; כתיבתו מ"ד. (ג) ועי' ת"ס מנחות נ"ג; ד"ה ור"ח דלמי קמ"ט נ"ה מטוניות היפוסת, א) (ג) ועי' ר"ד ש"ט ש"פ ק"י ד"ה שופט, וב"ע נ"ג ד"ה שופט, ד) ועי' ר"ד כ"ח ס"ז; ה) ועי' ת"ס כ"ב ק"ל, ד"ה כ"ח ג"ח, י"ז נ"ג סוף כדמי'.

הדרן עלך כל הגמ

השולח. והגיע. והשיג. אינו יכול לנטלו. בגמרא פריך פשיטא: כרש"י. לא היה מבטלו בפני השליח ולא בפני האשה אלא במקום שהיה עומד היה מבטלו בפני שלשה: מפני סיון העולם. שהשליח שאינו יודע בדבר מוליכו לה והוא יסתו צו: גמ' הגיע. היו משמע שדך אחרי והשיג: ואפילו ממייל. שנתהה שליח בדרך והיה לו לה דרך לשם ור"ח ופ"ה בטל: ולא אמרינן. און דעתו לנטלו אלא לעורה בעלמא חדש או חדשים שסא היה דעתו לנטלו היה רודף אחריו לנטולי: שליטת דקמא.

הגרות הב"ח

א) משנה כ"ד במקום אחר; ב) גמ' מנוטלת היא מיטל; ב) ועי' ש"ס.

לעור רש"י

חפ"ה.

מוסף רש"י

שופטא. לשון אחיה (ג) ח"ב. הדרן עלך כל הגמ הרבתי בשליח. רבתי אשתיק לפר"ש שלא א"ה אחרי לשם ק"י. אלא שפגע בו ואמר לו הרי טעל, ולא אמרינן לעורי בעלמא ק"ה קמ"ט (תדוש' ו'. ע). כראשונה היה עורשה ב"ד כו'. ולא היה מנעיק לה יבמות ג'. מקבל שטר. עשר מתנת קרקע, שטר. התקבל לאחר שפגע עשר מתנת קרקע, אין מתנת מעולת אי אפשי בה לא אמר כלום בטלה היא אינה מתנה דבריו קיימין. היג לה כהשולח נט. ועמ"ש מפרש שהשולח מתנת לעור. מעולת אי אפשי בה להבה משמע והיא כבר קבלה לפר"ש לא אמר כלום. וס"י עולו בטל חוב וניה אמה היטו יבמות ב"ד.

כל הגמ פרק שלישי גיטין

לב.

עין משפט
גמ מצוה

א א מ"י מ"י מהל' גירושין הלכה טו [והלכה י"ד] קמג עשין ג טושי' אה"ע ק"י קמח ספר טו: ב ב מ"י ט"ש טושי' ט"ש ט"ש פ"ה ט: ג ג מ"י ט"ש טושי' ט"ש ט"ש ספר ט: ד ד מ"י ט"ש טושי' ט"ש ט"ש [והלכה] טושי' ט"ש ט"ש ספר ט: ה ה מ"י פ"ד מהל' ויהי הל"ה פמג עשין פג טושי' ט"ש ט"ש ט"ש ט"ש ספר י' והנה"י וע"ש:

השולח. גמ שנתיה דך כמ"ד הוא. לרבי דלמר בטלו מבטול נקט הגיע בשליח אורחא דמלחא דלא מותר לנטלו ורגיל הוא לנטלו אלל בפני ד"ד שלא בפני השליח אסור לנטלו מדרבנן משום חקנת ר"ג ועוד נקט הגיע בשליח דהשמא און לרבי צית דין אי נמי היא גופה אמה לאשמעי' ללא אמרינן לעורה ק"ה מיכיון דלאמרין בגמרא ולא לומר דדוקא כבי האי גוואם בטל:

שופטא בקופינא דמרא רפיא רב יוסף אמר אפילו סיכתא כרפנא רפיא רב אחא בר יעקב אמר אפילו קניא ככופתא רפיא:

הדרן עלך כל הגמ

השולח א"גמ לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גמ שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קידם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גמ ששלחתני לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גמ לידה שוב אינו יכול לבטלו ובראשונה היה עושה ב"ד (ג) ממקום אחר ומבטלו ה"התקין רבן גמליאל הוקן שלא יהו עושין בן מפני תיקון העולם: גמ' הגיעו לא קתני אלא הגיע ואפ"י ממוילא ולא אמרינן לעורה הוא דקא מיכיון או ששלח אחריו שליח ל"ל מהו דתימא לא אלימא שליחותיה דבתרא משליחותיה דקמא דלבטליה קמ"ל קדם הוא אצל אשתו למה לי מהו דתימא כי לא אמרינן לעורה קא מיכיון ה"מ לשליח אבל לדידה ודאי לעורה קא מיכיון קמ"ל או ששלח אצלה שליח למה לי מהו דתימא אידהו הוא דלא טרח ארעתא לעורה אבל שליח דלא איכפת ליה כי טרח ודאי לעורה קא מיכיון קמ"ל אם משהגיע גמ לידה אינו יכול לבטלו מ"ל צריכא דמהדר עליה מעיקרא לבטולי מהו דתימא איגלא' מלחא למפרע דבטולי בטליה קמ"ל: ת"ד רבטל הוא אי אפשי בו דבריו קיימין פסול הוא אינו גמ לא אמר כלום למיורא דבטל לישינא דלבטלי משמע והאמר רבה בר איבו אמר בר ששת ואמרי לה אמר רבה בר אבוה ה"מקבל מתנה שאמר לאחר שבאתה מתנה לידו מתנה זו מבוטלת (ג) תיבטל אי אפשי בה לא אמר כלום בבטלה היא אינה בטל מעיקרא משמע אמר אביי בטל שתי

תוספות ר"ד
השולח נט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גמ שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קדם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גמ ששלחתני לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גמ לידה אינו יכול לבטלו. ת"ד כמ"ד הוא אי אפשי בו דבריו קיימין. פ"י שמשמע לישנות אלו לישן בטול. פסול הוא אינו גמ לא אמר כלום פ"י שמשמע שמוציא עליו לעו שראו גמ פסול הרי אנו רואים שהוא כשר מ"ה לא אמר כלום אבל אמר פסול יהי לא יהיה גמ הרי הכי נמי דהרי לישן ביטול והגט בטל:

דמי איכא מידי דמדאורייתא לא היו גמ ומדרבנן היה גמ דכיון שקנת דומה לדברים שצנלב לא חשיבא עקירת דבר מן התורה ועדיפא מינה אמרינן בטולו שלא כ"ד בלא דיעת שליח ואשה דמשמע פשט הלכה דלא הו בטול וז"ע כי שמא בטול שלא כ"ד אינו מועיל להקל אלל יועיל להחמיר ועוד נראה לר"י כי דברים שצנלב אינן דברים אפשי היכא דק"ל שנאנס מלפרשם כמו שר"ה להוכיח כפ"ב דקדושין (ג) ד' דברים שצנלב אינן דברים וטופן אומן עד שיאמר ר"ח אזי דגט דכפרה ולא מהני דברים שצנלב להיות דברים אלל היכא שצנלב גילוי דעתו י"ש לנו לדעת דעתו מעמטו: והאמר רבה בר איבו א"ד ששת ואמרי לה רבה בר אבוה כו'. ול"ג רבה בר אמר בא"ב. מימה דכפרך נתרא דכריתות (דף ע"ד). גרסי' איפכא מנוטלת היא תיבטל אי אפשי בה דבריו קיימיס בטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום (א) ואזי אפשיך למיגרם החס כדהכא דהתם פריך מינה אדריש לקיש דלמר הנותן מתנה לחבירו ואמר הלה אי אפשי בה כל הקודם בה וזה רוב ששת קאמר דאי אפשי בה דבריו קיימיס מאי לאו דבריו קיימיס והדרה למרה ומיהו לפסריס דגרסי החס והכא אי אפשי בה בטלה היא אינה מתנה דבריו קיימיס מאי אפשי בה כמו שמשקא אגבילה משום שפשטע לו דהיא דבריו קיימיס כזא אפשי בה היינו משום דהו לשון הפקר דמתקן ככריתות לריש לקיש ומיהו גירסא זו אינה כריב ספריס ור"י אומר שיש ליישב כאן גירסא דכריתות ודייק דבטל מעיקרא משמע מדקמני בטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום דאי ליבעטל משמע להבא אי"י היו דבריו קיימיס והו הפקר וכל המחזיק בה וזה אלל השמא דמעיקרא משמע הרי הוא כאומר על כל מתנות שאדם נתן לחבירו חוכה בהן שאינן מתנות דכאן נמי זוכה בהו ולכן לא אמר כלום והאי דקאמר שתי לשונות משמע ולישנא דמהני זה קאמר לאו דמהני דבריו מתנות קאמר אלל דמהני היינו לשון הטוב לו שיתבטל הגט וטוב לו שלל יתבטל המתנה והא דמשמע גריס פ' האומניס (כ"ט ע"ג) דחשיב עילוי לבעל מה שממחר הגט לחול דאמרינן בשלמא אי אימרא איפכא התקבל לי גיטי ודאסתך אמרה הבא לי גיטי והוא

דמי איכא מידי דמדאורייתא לא היו גמ ומדרבנן היה גמ דכיון שקנת דומה לדברים שצנלב לא חשיבא עקירת דבר מן התורה ועדיפא מינה אמרינן בטולו שלא כ"ד בלא דיעת שליח ואשה דמשמע פשט הלכה דלא הו בטול וז"ע כי שמא בטול שלא כ"ד אינו מועיל להקל אלל יועיל להחמיר ועוד נראה לר"י כי דברים שצנלב אינן דברים אפשי היכא דק"ל שנאנס מלפרשם כמו שר"ה להוכיח כפ"ב דקדושין (ג) ד' דברים שצנלב אינן דברים וטופן אומן עד שיאמר ר"ח אזי דגט דכפרה ולא מהני דברים שצנלב להיות דברים אלל היכא שצנלב גילוי דעתו י"ש לנו לדעת דעתו מעמטו: והאמר רבה בר איבו א"ד ששת ואמרי לה רבה בר אבוה כו'. ול"ג רבה בר אמר בא"ב. מימה דכפרך נתרא דכריתות (דף ע"ד). גרסי' איפכא מנוטלת היא תיבטל אי אפשי בה דבריו קיימיס בטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום (א) ואזי אפשיך למיגרם החס כדהכא דהתם פריך מינה אדריש לקיש דלמר הנותן מתנה לחבירו ואמר הלה אי אפשי בה כל הקודם בה וזה רוב ששת קאמר דאי אפשי בה דבריו קיימיס מאי לאו דבריו קיימיס והדרה למרה ומיהו לפסריס דגרסי החס והכא אי אפשי בה בטלה היא אינה מתנה דבריו קיימיס מאי אפשי בה כמו שמשקא אגבילה משום שפשטע לו דהיא דבריו קיימיס כזא אפשי בה היינו משום דהו לשון הפקר דמתקן ככריתות לריש לקיש ומיהו גירסא זו אינה כריב ספריס ור"י אומר שיש ליישב כאן גירסא דכריתות ודייק דבטל מעיקרא משמע מדקמני בטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום דאי ליבעטל משמע להבא אי"י היו דבריו קיימיס והו הפקר וכל המחזיק בה וזה אלל השמא דמעיקרא משמע הרי הוא כאומר על כל מתנות שאדם נתן לחבירו חוכה בהן שאינן מתנות דכאן נמי זוכה בהו ולכן לא אמר כלום והאי דקאמר שתי לשונות משמע ולישנא דמהני זה קאמר לאו דמהני דבריו מתנות קאמר אלל דמהני היינו לשון הטוב לו שיתבטל הגט וטוב לו שלל יתבטל המתנה והא דמשמע גריס פ' האומניס (כ"ט ע"ג) דחשיב עילוי לבעל מה שממחר הגט לחול דאמרינן בשלמא אי אימרא איפכא התקבל לי גיטי ודאסתך אמרה הבא לי גיטי והוא